Laidos informacija

„openSUSE Leap“ yra atviro kodo „Linux“ operacinė sistema ir skirta staliniams, nešiojamiesiems kompiuteriams, serveriams. Su ja galite naršyti saityne, naudotis raštinės programomis ir el. paštu, redaguoti nuotraukas, leisti vaizdo ir garso kūrinius bei tiesiog patirti daug džiugių akimirkų!

Išleidimo data: 2019-03-01 , : 42.3.20190301.c6da7ab

Turinys

1 Diegimas 2

2 Sistemos naujovinimas 4

3 Bendrybės 10

4 Išsamesnė informacija ir grįžtamasis ryšys 12

Pastabos apie laidą nuolat atnaujinamos. Naujausią dokumento versiją rasite adresu https://doc.opensuse.org/release-notes. Angliškos pastabos apie laidą atnaujinamos tuomet, kuomet to prireikia. Pastabos kitomis kalbomis laikinai gali būti ne iki galo išverstos.

Jei senesnę sistemos versiją naujovinote iki šios „openSUSE Leap“ laidos, ankstesnių laidos informacijų ieškokite čia: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes 1.

Daugiau informacijos apie projektą rasite https://www.opensuse.org.

Jei šioje openSUSE versijoje aptikote klaidų, praneškite apie jas per openSUSE Bugzilla. Daugiau informacijos http://en.opensuse.org/Submitting_Bug_Reports.

1 Diegimas

Šioje dalyje pateikiamos pastabos apie diegimą. Išsami informaciją apie naujovinimą pateikta dokumentacijoje adresu https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/part.basics.html.

1.1 Minimalios sistemos diegimas

Tam, kad neįsidiegtų kai kurie dideli rekomenduojami paketai, minimalaus diegimo šablonas naudoja kitą šabloną, kuris konfliktuoja su nenorimais paketais. Pastarąjį šabloną galite pašalinti jau po sistemos diegimo į kompiuterį; jis vadinasi `patterns-openSUSE-minimal_base-conflicts`.

Atminkite, kad numatytuoju atveju minimalaus diegimo šablonas neturi užkardos. Jei jos reikia, įdiekite `SuSEfirewall2`.

1.2 UEFI — Unifikuota išplečiama programinės aparatinės įrangos sąsaja

Prieš diegdami openSUSE į sistemą, kuriai paleisti reikalinga UEFI (angl. „Unified Extensible Firmware Interface“), patikrinkite, ar jūsų aparatinės įrangos gamintojas nepateikė programinės aparatinės įrangos (angl. „firmware“) atnaujinimų; jei pateikia – juos įdiekite pirmiausiai. Jei Jūsų kompiuteryje jau įdiegta Windows 8 ar naujesnė Windows sistemos versija, tuomet jūsų sistemos paleidimui UEFI tikrai reikia.

Papildomi paaiškinimai: UEFI programinėje aparatinėje įrangoje („firmware“) kai kuriais atvejais gali būti klaidų, kurios gali sutrikdyti sistemą, bet tik tada, jei į UEFI atmintį įrašoma per daug duomenų. Niekas nežino, kiek būtų jau „per daug“.

Norėdama kaip galima sumažinti riziką, openSUSE įrašo tik tiek, kiek reikia operacinei sistemai paleisti. Minimumas reiškia tai, kad UEFI programinė įranga sužino apie openSUSE paleidyklės vietą. Standartiniame Linux branduolyje išjungta tiek savybė naudoti UEFI atmintį paleidimo informacijos laikymui, tiek lūžių informacijos laikymui (`pstore`). Vis dėl to, jei yra atnaujinimų, patariama atnaujinti programinę aparatinę įrangą („firmware“).

1.3 UEFI, GPT ir MS-DOS skaidiniai

Su EFI/UEFI specifikacija ateina naujas skaidinių tvarkymo stilius: GPT (GUID Partition Table). Šioje naujoje schemoje įrenginiams ir skaidinių tipams identifikuoti naudojami bendrieji unikalūs identifikatoriai (128 bitų reikšmės rodomos 32 šešioliktainiais skaitmenimis).

Be to, UEFI specifikacija be kita ko leidžia senuosius MBR (MS-DOS) skaidinius. Linux paleidyklės (ELILO ar GRUB2) šiems seniems skaidiniams bando automatiškai sukurti GUID ir į juos įrašyti programinę aparatinę įrangą (angl. firmware). Toks GUID gali dažnai keistis, tad gali būti perrašyta programinė aparatinė įranga. Perrašymą sudaro du atskiri žingsniai: senojo įrašo pašalinimas ir naujojo įrašo sukūrimas, kuris pakeičia senąjį.

Šiuolaikinė programinė aparatinė įranga stengiasi surinkti „šiukšles“ – ištrintus įrašus – ir atlaisvina tiems seniesiems įrašams skirtą vietą. Problemų kyla, kai klaidinga programinė įranga nesurenka šiukšlių ir neatlaisvina tų įrašų; dėl to sistema gali nebepasileisti.

Problemą išspręsite senąjį MBR skaidinį konvertavę į GPT.

1.4 Update of Kernel Graphics Stack

On openSUSE Leap 42.3, the upgrade of the graphics stack up to 4.9.x kernel code is provided via the package `drm-kmp-default` instead of backporting many patches into the kernel itself. Usually, this package is installed automatically during the OS installation when a corresponding graphics device is found on your machine.

The KMP gives users also another benefit: You can roll back to the 4.4.x kernel code by uninstalling this package. If you face critical issues, like a hung GPU, try to uninstall the package as shown below, then reboot and retest:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

1.5 Pokyčiai diegiant Nvidia tvarkykles rankiniu būdu

On openSUSE Leap 42.3, you need to uninstall the package `drm-kmp-default` first, before you can manually install Nvidia drivers using the `.run` shell script archive:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

If you install the RPMs provided by Nvidia, you will not be affected by this issue, because in that case the package `drm-kmp-default` is replaced during the driver installation automatically.

If you decide to uninstall Nvidia's driver later, make sure to reinstall the package `drm-kmp-default`.

Daugiau informacijos https://bugzilla.suse.com/show_bug.cgi?id=1044816.

2 Sistemos naujovinimas

Šioje dalyje pateikiamos pastabos apie sistemos naujovinimą. Naujovinimas išsamiai aprašytas https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/cha.update.osuse.html.

Additionally, check *Skyrius 3.1, „Deprecated Packages“*.

2.1 Naujovinimas iš openSUSE Leap 42.2

2.1.1 Pašalintieji ir pakeistieji paketai

Naujovinant iš openSUSE Leap 42.2, pašalinami arba pakeičiami paketai:

- `ldapjdk`: Fails to build on 42.3.
- `libatlas3`: Fails to build on 42.3.
- `castor`: Fails to build on 42.3.
- `fontinfo`: Was never intended to be released as a stable package.
- `plasma5-mediacenter`: Dropped by upstream after version 5.7.3.
- `perl-Mojolicious-Plugin-Bootstrap3`: Deprecated by upstream, the functionality is replaced by `perl-Mojolicious-Plugin-AssetPack`.

- `qtsharp`: Fails to build on 42.3.
- `rubygem-mysql`: jį pakeičia rubygem-mysql2.

2.1.2 Synaptics Touchpad Driver with KDE Plasma

In openSUSE Leap 42.2, the X11 synaptics driver (package `xf86-input-synaptics`) was not installed by default (see *Skyrius 2.2.4, „Synaptics X tvarkyklė gali neveikti sklandžiai naudojant jutiklinį kilimėlį GNOME aplinkoje“*). However, KDE Plasma only offers limited configuration options for the replacement, libinput.

Since openSUSE Leap 42.3, the `xf86-input-synaptics` package is installed together with the KDE Plasma desktop (recommended by `plasma5-workspace`).

2.1.3 Changes in KDE Desktop Search Indexing

In openSUSE Leap 42.3, the desktop search only indexes file names by default, not the contents of files.

File content indexing needs to be re-enabled manually, even if it was enabled before, as the previous default was not saved to the configuration. To do so, follow these steps:

1. Using the main menu or krunner, open the *Desktop Configuration*.
2. Click *Search*.
3. Activate the check box *Also index file content*.
4. Click *Apply*.

2.1.4 Shorewall Has Been Upgraded to Version 5.1

In openSUSE Leap 42.3, Shorewall was upgraded to last stable 5.1 release. When upgrading, `shorewall` and `shorewall6` will warn admin that an upgrade of configurations files is required.

Documentation is available on http://shorewall.net/.

1 PROCEDŪRA UPGRADING SHOREWALL

1. With root privileges in a console session, run:

```
root #shorewall update -a /etc/shorewall
```

2. Adapt your configuration to the newer syntax in cases where the tool does not do that for you. This should normally only be required on specific, very complex configurations.

3. Verify and test the resulting configuration with:

```
root #shorewall try /etc/shorewall
```

If everything works, reboot your computer or restart the service with:

```
root #systemctl restart shorewall.service
```


Pastaba: Upgrading `shorewall6`

The upgrade process for `shorewall6` matches the process for `shorewall` described in *Procedūra 1, „Upgrading Shorewall“*. However, you need to replace all instances of the `shorewall` with `shorewall6`.

2.1.5 GCC 6 Package Versions Match Packages Shipped with SLE 12 SP3

openSUSE Leap 42.2 accidentally shipped with a newer version of GCC 6 than was shipped with SUSE Linux Enterprise at the time. This has been corrected for openSUSE Leap 42.3 which ships with the same versions of GCC 6 packages as SUSE Linux Enterprise 12 SP3.

However, if GCC 6 packages are installed, this leads to forced package downgrades during the operating system upgrade.

2.2 Naujovinimas iš openSUSE Leap 42.1

2.2.1 Pašalintieji ir pakeistieji paketai

Naujovinant iš openSUSE Leap 42.1, pašalinami arba pakeičiami paketai:

- `arista`: jį pakeičia `transmageddon`.
- `cadabra`: nebepavyksta sukompiliuoti. Naujesnė Cadabra 2 (http://cadabra.science/) versija dar nėra stabili.
- `dropbear`: pašalintas, nes neturi pranašumų lyginant su `openssh`.
- `emerillon`: jį pakeičia `gnome-maps`.
- `gnome-system-log`: jį pakeičia `gnome-logs`.
- `hawk`: jį pakeičia `hawk2`.
- `ksnapshot`: jį pakeitė `spectacle`.
- `labplot`: jį pakeičia paketo Qt5 versija, vadinama `labplot-kf5`. Jei naujovinate openSUSE Leap 42.1 sistemą, kurioje įdiegtas `labplot` paketas, tuomet `labplot-kf5` įdiegsimas automatiškai.
- `nodejs`: pervadintas į `nodejs4`.
- `psi`: jį pakeičia `psi+`.
- `python-moin`: jį pakeičia `moinmoin-wiki`. Jis tik pervadintas, jo versija nepasikeitė – praktiškai liko toks pat.
- `ungifsicle`: jį pakeičia `gifsicle`.
- `xchat`: jį pakeičia `hexchat`.

2.2.2 `/var/cache` atskirame momentinių kopijų ir jų gražinimo potomyje

`/var/cache` kataloge talpinama daug greitai besikeičiančios informacijos, pvz., Zypper podėlis su įvairių versijų RPM paketais. Kadangi talpinama daug vėliau nebereikalingų ir greitai besikeičiančių duomenų, momentinių kopijų dydis diske sparčiai didėja.

Norėdami išspręsti šią problemą, `/var/cache` perkelkite į atskirą potomį. Naujai diegiamose openSUSE Leap 42.3 sistemose toks potomis sukuriamas automatiškai. Norėdami konvertuoti esamą šakninę rinkmenų sistemą:

1. Išsiaiškinkite šakninės rinkmenų sistemos įrenginio vardą (pvz., gali būti `/dev/sda2` ar `/dev/sda3`):

   ```
   df /
   ```

2. Išsiaiškinkite visiems kitiems potomiams viršesnį potomį. Tarkim openSUSE 13.2 sistemoje, toks potomis vadinamas `@`. Norėdami patikrinti, ar yra `@` potomis, įwvykdykite:

   ```
   btrfs subvolume list / | grep '@'
   ```

   Jei komandos išvestis tuščia, reiškia, kad neturite `@` potomio. Tuomet galite tęsti naudodami potomį su ID 5, kuris šitaip žymėtas senesnėse openSUSE sistemose.

3. Dabar prijunkite reikiamą potomį.

   - Jei turite `@` potomį, prijunkite jį laikinoje vietoje:

     ```
     mount <root_device> -o subvol=@ /mnt
     ```

   - Jei neturi `@` potomio, tuomet prijunkite potomį su ID 5:

     ```
     mount <root_device> -o subvolid=5 /mnt
     ```

4. `/mnt/var/cache` gali jau būti ir tai gali būti tas pats katalogas kaip ir `/var/cache`. Jei nenorite prarasti duomenų, perkelkite jį:

   ```
   mv /mnt/var/cache /mnt/var/cache.old
   ```

5. Sukurkite naują potomį:

   ```
   btrfs subvol create /mnt/var/cache
   ```

6. Jei dabar matote `/var/cache.old` katalogą, perkelkite jį į naują vietą:

   ```
   mv /var/cache.old/* /mnt/var/cache
   ```

   Priešingu atveju:

   ```
   mv /var/cache/* /mnt/var/cache/
   ```

7. Jei norite (bet nebūtinai), galite pašalinti `/mnt/var/cache.old`:

```
rm -rf /mnt/var/cache.old
```

8. Atjunkite potomį:

```
umount /mnt
```

9. `/etc/fstab` rinkmenoje įtraukite įrašą apie naują `/var/cache` potomį. Konfigūraciją galite nukopijuoti nuo kito potomio. Nekeiskite UUID (tai šakninės rinkmenų sistemos UUID), tačiau pakeiskite potomio vardą ir prijungimo vietą į `/var/cache`.

10. Prijunkite naują potomį pagal `/etc/fstab`:

```
mount /var/cache
```

2.2.3 GNOME raktinė nebeintegruojama su GPG

Iš GNOME raktinės (angl. Keyring) pašalintas GPG agentas. Todėl su GNOME raktine nebegalėsite tvarkyti GPG raktų. GPG raktus galėsite tvarkyti komandinėje eilutėje su **gpg**.

2.2.4 Synaptics X tvarkyklė gali neveikti sklandžiai naudojant jutiklinį kilimėlį GNOME aplinkoje

Numatytuoju atveju openSUSE Leap 42.1 sistemoje buvo įdiegta Synaptics X tvarkyklė (`xf86-input-synaptics` paketas), tačiau mažesniu prioritetu libinput tvarkyklė (`xf86-input-libinput`).

openSUSE Leap 42.3:

- Synaptics tvarkyklės nebediegiamos numatytuoju atveju.
- Kai įdiegta Synaptics X tvarkyklė, ji perima jutiklinių kilimėlių valdymą.
- Tačiau GNOME nebepalaiko Synaptics X tvarkyklės. Tad jei ši tvarkyklė įdiegta, Synaptics jutiklinius kilimėlius galite konfigūruoti tik kaip paprastą pelę.

Jei nenaudojate Synaptics jutiklinio kilimėlio ir nenaudojate nuosavos sudėtingos Synaptics tvarkyklės konfigūracijos, tuomet pašalinkite paketą:

```
sudo zypper rm xf86-input-synaptics
```

2.2.5 AArch64: lyginant su openSUSE Leap 42.1, openSUSE Leap 42.2 versijoje pasikeitė puslapio dydis

openSUSE Leap 42.1 AArch64 sistemų numatytasis puslapio dydis buvo 64 kB. Tačiau nuo openSUSE Leap 42.2 AArch64 sistemų puslapio dydis yra 4 kB. Tad senos mainų (Swap) ir Btrfs rinkmenų sistemos nebetinkamos naudoti.

jei naudojate AArch64 architektūros openSUSE Leap 42.1, tuomet ne atnaujinkite sistemą, o openSUSE Leap 42.3 diekite naujai.

2.2.6 Atnaujintos sistemos su CCISS valdikliais gali nebepasileisti

The driver for Compaq/HP Smart Array (CCISS) controllers (`cciss.ko`) does not support certain controllers anymore by default. This can lead to the root disk not being detected by the openSUSE Leap 42.3 kernel.

On affected systems, the CCISS driver can be configured to revert to the previous behavior and detect the controllers again. To do so, add the kernel parameter `cciss.cciss_allow_hpsa=0`.

3 Bendrybės

Šioje dalyje pateikiami kiti openSUSE Leap 42.3 nesklandumai.

3.1 Deprecated Packages

The following packages are still shipped as part of the distribution but are deprecated. The packages exist to aid migration, but their use is discouraged and they may not receive updates. The packages will be removed in the next version of the distribution.

- `lxdm`: Unmaintained, use `lightdm` instead.
- `mysql-community-server`: May not receive maintenance and security fixes anymore. We advise migrating to `mariadb`.
- `ruby2.2-*`: For development only. Use Ruby 2.1 or 2.4 instead.
- `ruby2.3-*`: For development only. Use Ruby 2.1 or 2.4 instead.
- `uClibc`: Unmaintained.

To check whether installed packages are no longer maintained: Make sure that `lifecycle-data-openSUSE` is installed, then use the command:

```
zypper lifecycle
```

3.2 KDE asmeninės informacijos tvarkymo programinė įranga (KDE PIM)

KDE PIM 4.x is no longer supported by upstream KDE, but was kept in openSUSE Leap 42.2 together with KDE PIM 5 to avoid disrupting user workflows and allow for easier migration.

With openSUSE Leap 42.3, the KDE PIM 4.x stack got dropped and only the current upstream-supported KDE PIM 5 stack is included.

3.3 Ekranas neužsirakina GNOME aplinkoje be GDM

Jei GNOME aplinka naudojama ne su GDM, o su kita prisijungimų tvarkykle, pvz., SDDM ar LightDM, tuomet ekranas neužsirakins. Be to, tokiu atveju negalėsite persijungti tarp naudotojų, nebent atsijungsite prieš prisijungdami su kitu.

Norėdami užrakinti ekraną iš GNOME aplinkos, kaip prisijungimų tvarkyklę naudokite GDM:

1. Įsitikinkite, ar įdiegtas `gdm` paketas.
2. Atverkite YaST ir jame atverkite */etc/sysconfig redaktorių*.
3. Eikite *Desktop* › *Display manager* › *DISPLAYMANAGER*.
4. Teksto laukelyje įrašykite `gdm`. Išsaugokite spausdami *Gerai*.
5. Iš naujo paleiskite kompiuterį.

3.4 KDE Plasma palaiko visuotinį meniu

With KDE Plasma 5.9, KDE re-introduced support for the global menu as known from earlier KDE desktop releases.

In openSUSE Leap 42.3, the application menu bar plasmoid is available as well.

Pastaba: Non-Qt Applications Can Behave Incorrectly

Applications not using the Qt toolkit may not support the global menu or behave incorrectly.

3.5 Playing MP3 Media Files

Starting with openSUSE Leap 42.3, the codecs to play MP3 media files are now shipped as part of the standard repository.

To use this decoder in gstreamer-based applications and frameworks, such as Rhythmbox or Totem, install the package `gstreamer-plugins-ugly`.

3.6 LibreOffice nebepalaiko „Type-1“ šriftų

LibreOffice nuo 5.3 versijos nebepalaiko pasenusio „Type-1“ šriftų (kurių prievardžiai yra `.afm` arba `.pfb`). Dauguma naudotojų to nė nepastebės, nes šiuolaikiniai šriftai pateikiami „TrueType“ (`.ttf`) arba „OpenType“ (`.otf`) formatu.

Jei jums reikalingi „Type-1“ šriftai, tuomet konvertuokite juos į palaikomą formatą, pvz., į „TrueType“, ir naudokite konvertuotuosius šriftus. Šriftus galite konvertuoti su FontForge programa (pateikiama `fontforge` pakete), kuri platinama su openSUSE. Daugiau informacijos apie šios programos naudojimą konvertavimo automatizavimui rasite https://fontforge.github.io/en-US/documentation/scripting/.

4 Išsamesnė informacija ir grįžtamasis ryšys

- Skaitykite laikmenoje patalpintą `README` dokumentą.
- Išsami informacija apie paskiro RPM paketo pakeitimus pateikiama įvykdžius:

  ```
  rpm --changelog -qp RINKMENA.rpm
  ```

  Vietoj žodžio *`RINKMENA`* rašykite tikrąjį RPM paketo pavadinimą.
- Norėdami matyti atnaujintų paketų visus pakeitimus laiko bėgyje, laikmenos šakniniame kataloge ieškokite `ChangeLog` rinkmenos.

- Daugiau informacijos laikmenos `docu` kataloge.
- Daugiau papildomos ir atnaujintos informacijos rasite https://doc.opensuse.org/.
- For the latest product news, from openSUSE, visit https://www.opensuse.org.

Autorinės teisės © 2019 SUSE LLC

Ačiū, kad pasirinkote openSUSE.

openSUSE komanda.